

Želimo vam ugodno čitanje našeg prvog Newsletter-a koji smo pripremili kako bi vas periodično informisali o tekućim i budućim projektnim aktivnostima. Hvala vam što pratite rad Nacionalnog centra za državne sudove - Ureda u BiH, kao i rad naših projektnih partnera.

Uspostavljena partnerska mreža od 8 javnih pravnih fakulteta JUST-ED Programa

Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru i Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću postali su dio nacionalne mreže javnih pravnih fakulteta koji podržavaju unapređenje praktičnog obrazovanja studenata prava kroz NCSC-ov JUST-ED projekat.

Potpisivanjem Sporazuma o saradnji sa Nacionalnim centrom za državne sudove omogućena je implementacija SLP Pravne klinike "Vještine zastupanja stranaka u krivičnom postupku" i za studente oba pravna fakulteta.

Praktično osposobljavanje studenata unutar fakulteta - Pravna klinika "Vještine zastupanja u krivičnom postupku" (SLP)

SLP Pravna klinika je izvođena ukupno 16 puta na svim partnerskim pravnim fakultetima. SLP pravna klinika se u zimskom semestru 2022/2023 godine implementirala na Pravnom fakultetu Univerziteta u Zenici i na Pravnom fakultetu Univerziteta u Tuzli. Na Pravnom fakultetu Tuzla, SLP pravna klinika je postala dio Studijskog plana i programa fakulteta, kroz izborni predmet pod nazivom "Klinika iz krivičnog procesnog prava". Izvođenje SLP klinike planirano je i u ljjetnom semestru 2022/2023 godine, na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, Pravnom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci, te Pravnom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu. Pojedinačni komentari studenata koji su učestvovali u klinici bili su sljedeći:

„Pravna klinika nam je pomogla da svako od nas shvati da li je to zaista ono čime se želimo baviti, mogu reći da je projekat učvrstio volju za buduću profesiju.“

„Pohađanje klinike omogućava studentima poboljšanje oratorskih vještina i javnog nastupa kao i priliku za nova poznanstva. Posebno bih naglasila da je odnos praktičara prema studentima bio na zavidnom nivou, počevši od prenesenog znanja do susretljivosti i dostupnosti za studente u svakom trenutku.“

Praktično osposobljavanje studenata van fakulteta - studentska praksa

Više od 35 pravosudnih i akademskih institucija u BiH je potpisalo Okvirni sporazum o razumijevanju: Unapređenje praktične nastave i obuke za studente prava i diplomirane pravnike. Studentske prakse se od 2021. godine implementiraju na 4 javna pravna fakulteta, te je više od 200 studenata imalo priliku da obavlja praksu u pravosudnim institucijama i advokatskim kancelarijama u Sarajevu, Istočnom Sarajevu, Zenici, Mostaru i Bijeljini. Više od 100 mentora učestvuje u programu praktičnog osposobljavanja studenata prava, te u okviru svog redovnog posla mentoriju, motivišu i podučavaju studente koji imaju priliku da kroz neposredan odnos sa mentorom stiču praktična znanja i vještine.

NCSC je administrirao ankete o obavljenoj studentskoj praksi. 90% studenata je mišljenja da je obavljanje stručne studentske prakse veoma važno za buduću pravničku karijeru, te da bi praksa trebala biti omogućena većem broju studenata prava kao i da bi trebala postati obavezan dio pravnog obrazovanja. Takođe, 67% mentora navelo je svoje iskustvo kao pozitivno i korisno uz aktivno učešće i zainteresiranost studenata.

Studentska praksa je planirana i u ljetnom semestru 2022/2023 godine na Pravnom fakultetu Univerziteta u Zenici, Pravnom fakultetu Univerziteta Džemal Bijedić u Mostaru, Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, Pravnom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu, te Pravnom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci.

Okrugli stolovi na temu praktičnog osposobljavanja studenata prava

U cilju unapređenja praktičnog osposobljavanja studenata prava, NCSC u saradnji sa partnerskim pravnim fakultetima, organizuje okrugle stolove na temu praktičnog učenja. Prvi u nizu okruglih stolova, organizovan je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu. Učesnici, koje su činili predstavnici pravosudnih institucija, koordinatori Okvirnog sporazuma, profesori i studenti, su zajednički identificirali pojedinačne aspekte stručne studentske prakse koji su podložni poboljšanju.

Posebno se diskutovalo i o resursno-edukativnom materijalu, Priručniku za mentore i njegovoj korisnosti iz perspektive mentora, kao i o potrebi za kreiranjem određenog resursno-edukativnog materijala koji bi bio namijenjen studentima. Identificirani aspekti prakse koji se trebaju prilagoditi, odnosno unaprijediti uzeti su u obzir prilikom planiranja studentske prakse u predstojećem ljetnom semestru 2022/2023. godine. Sljedeći okrugli sto je planiran na Pravnom fakultetu Univerziteta u Zenici u martu 2023.

U fokusu: Okvirni sporazum o razumijevanju za unapređenje praktične nastave i obuke studenata prava i diplomiranih pravnika

Okvirni sporazum o razumijevanju potpisani je od strane 36 institucija iz cijele Bosne i Hercegovine. Potpisnice su pravni fakulteti, sudovi, tužilaštva, profesionalna udruženja pravnika, te Centri za edukaciju sudija i tužilaca.

Jedna od prvih aktivnosti saradnje na osnovu Sporazuma je realizacija studentske prakse u saradnji sa pravosudnim institucijama potpisnicama Sporazuma.